

Wstęp do bajek i przypowieści

IGNACY KRASICKI

Wstęp do bajek i przypowieści

Do dzieci¹

O wy, co wszystkie porzuciwszy względy,
Za cackiem biec² gotowi w zapędy,
Za cackiem, które zbyt wysoko leci,
Bajki wam niosę, posłuchajcie, dzieci.

Wy, których tylko niestatek żywołem,
Co się o fraszki uganiacie wspołem,
O fraszki, których zysk maże i szpeci³,
Bajki wam niosę, posłuchajcie, dzieci.

Wy, którzy marne⁴ przybrawszy postaci,
Baśniami ludzić umiecie współbraci,
Baśniami, które umysł płochy kleci,
Bajki wam niosę, posłuchajcie, dzieci.

Dziecko, Kondycja ludzka

[Dedykacja]

*Suspicione si quis errabit sua.
Et rapiet ad se, quod erit commune omnium
Stulte nudabit animi conscientiam.*

Phaedr., Ad Eutich., lib. III⁵

Wstęp do bajek

Był młody, który życie wstrzemięźliwie pędził;
Był stary, który nigdy nie łajał, nie zrzędził;

Bogactwo, Literat,
Młodość, Poeta, Polityka,
Starość, Władza, Żołnierz

¹*Do dzieci* — Błędem byłoby sądzić, że Krasicki kierował swoje bajki do dzieci. W istocie dziecięca niesformość określa tu ludzkie przywary w ogóle. [przypis edytorski]

²*biec* — iść. [przypis edytorski]

³*których zysk maże i szpeci* — których posiadanie przynosi ujmę i dyshonor. [przypis redakcyjny]

⁴*marne* — nędzne, liche. [przypis redakcyjny]

⁵*Suspicione si quis (...) animi conscientiam* — Motto jest cytatem z *Prologu (do Eutykusa)* do Księgi III bajek Fedrusa (ok. 15 – ok. 50 r. n.e.), który przyswoił łacinie greckie bajki Ezopa. Tłumaczenie P. Gruszki brzmi: „Gdyby w przyszłości, w śledztwie, ktoś uniósł się w gniewie / i, co wspólne dla wszystkich, brał tylko do siebie, / w głupi sposób obnażył swą duszę prostaka” (Fedrus, *Bajki Ezopa*, Gdańsk 1999, w.45–47). [przypis edytorski]

Był bogacz, który zbiorów potrzebnym⁶ udzielał;
Był autor, co się z cudzej sławy rozweselał;
Był celnik, który nie kradł; szewc, który nie pijał;
Żołnierz, co się nie chwalił; łotr, co nie rozbijał;
Był minister rzetelny, o sobie nie myślał;
Był na koniec poeta, co nigdy nie zmyślał.
— A cóż to jest za bajka? Wszystko to być może!
— Prawda, jednakże ja to między bajki włożę.

⁶potrzebny — tu: potrzebujący, ubogi. [przypis redakcyjny]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/wstep-do-bajek-i-przypowiesci>

Tekst opracowany na podstawie: Ignacy Krasicki, *Bajki*, oprac. Zbigniew Goliński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Kraków, 1975

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Dariusz Gałecki, Marta Niedziałkowska, Olga Sutkowska, Zbigniew Goliński.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).